

Güreş Grekoromen Genç Milli Takım Sporcularının Başarı Motivasyon Düzeylerinin, Sportif Tecrübe ve Antrenman Sıklığı Açısından İncelenmesi

Emin KURU¹ Uğur ABAKAY¹

¹Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, grekoromen genç milli takım sporcularının başarı motivasyon düzeylerinin, sportif tecrübe ve antrenman sıklığı açısından incelenmesidir. Araştırmanın örneklemini güreş grekoromen genç milli takım sporcularından oluşan 62 sporcuyla sınırlı tutulmuştur.

Çalışmaya katılan 62 erkek güreşçi kendi arasında 3 gruba ayrılmıştır. Birinci grup derecesi olmayanlardan, ikinci grup Türkiye derecesi olanlardan, üçüncü grup uluslararası derecesi olanlardan oluşmuştur. Her grubun ayrı ayrı Güç Gösterme Güdüsü (GGG), Başarıya Yaklaşma Güdüsü (BYG), Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü (BKG) ile Sportif Tecrübe (ST) ve Antrenman Sıklığı (AS) aritmetik ortalamaları alınmıştır. Üç grubun başarı motivasyonu alt ölçek düzeyleri arasında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Sportif tecrübeleri derecesi olmayanların $\bar{X}$ =9,70, Türkiye derecesi olanların $\bar{X}$ =11,26. Uluslararası derecesi olanların $\bar{X}$ =15,53 olarak bulunmuştur. Derecesi olmayanlarla uluslararası derecesi olanlar arasında $p<0,01$ düzeyinde anlamlı farklılık görülmüştür.

Derecesi olmayan sporcuların Güç Gösterme Güdüsü ile Başarıya Yaklaşma Güdüsü arasında $p<0,05$ düzeyinde, Başarıya Yaklaşma Güdüsü ile Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü, Sportif Tecrübe ile Antrenman Sıklığı arasında $p<0,01$ düzeyinde anlamlı ilişki bulunmuştur. Türkiye derecesi olan güreşçilerin Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsüyle Antrenman Sıklığı arasında $p<0,05$ düzeyinde anlamlı ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Başarı Motivasyonu, Sportif Tecrübe, Antrenman Sıklığı, Güreş

EVALUATING THE ACHIEVEMENT MOTIVATION LEVELS OF THE WRESTLING GRECO-ROMAN YOUNG NATIONAL TEAM SPORTSMEN IN TERMS OF SPORTING EXPERIENCE AND TRAINING FREQUENCY

ABSTRACT

The aim of this paper is evaluating the achievement motivation levels of the wrestling greco-roman young national team sportsmen in terms of sporting experience and training frequency. The sample of the research is limited with 62 sportmen forming from greco-roman wrestling young national team sportmen.

62 men wrestlers participating to this research are divided into three groups. First group are the ones having no degree, second group is the ones having Turkey degree, third group is formed of the ones having international degree. Arithmetical average of incentive of power demonstrating, incentive of approach to achievements, incentive of avoiding failure, sporting experience and training frequency were taken separately for each group.

Meaningful differences between the levels of achievements motivation sub-scales weren't found for these three groups. Sporting experiences were found as $\bar{X}$ =9.70 for the ones having no degree, $\bar{X}$ =11.26 for the ones having Turkey degree, $\bar{X}$ =15.53 for the ones having international degree. A meaningful difference was seen between the ones having no degree and international degree on the level of $p>0,01$

A meaningful relationship between the incentive of power demonstrating and incentive of approach to achievements were found on the level of $p>0,05$ for the ones having no degree. This relationship is on the level of $p>0,01$ between the sporting experience and training frequency, incentive of approach to achievements and incentive of avoiding the failure. A meaningful relationship between the incentive of avoiding failure and training frequency was found on the level of $p>0,05$ for the wrestlers having Turkey degree.

Key Words: achievement motivation, sporting experience, training frequency, wrestling.

Atabesbd 2009;11 (1) :41 – 50

GİRİŞ

İhtiyaç, dürtü ve güdülerin etkisiyle bir davranışı başlatma ve hedefe ulaşma sürecinin tümünü ifade eden kavram güdülenme ya da motivasyondur¹. Başarı motivasyonu, bir işi ustaca yapma, mükemmel olarak başarma, engellerin üstesinden gelme, diğerlerinden daha iyi yapma olarak tanımlanmıştır².

Günümüzde sporcuyu yarışmalara hazırlamak ve yapılan spor branşında en üst seviyede sportif verimi elde etmek için değişik antrenman modelleri kullanılmaktadır. Sportif verimin üst seviyeye istenilen zamanda çıkarılabilmesi, sportif verimin bileşenleri üzerinde yapılacak değişik çalışmalar ile mümkündür. Sportif verim, temel motorik yeteneklerin, psikolojik (kişilik özellikleri, motivasyon, konsantrasyon vb.) ve fiziksel özelliklerin ürünüdür. Sportif verim düzeyi bilişsel yeteneklerin gelişmişliğine bağlıdır. Her türden kararlar almak ya da gerekli bilgiyi kullanabilmek için gerekli bu yetenekler, gelişmiş beyin yapılarında görülen düşünme ve zeka kapasitesinin gücüdür. Son yıllarda spor bilimlerinde, sportif verimin geliştirilmesi için yapılan çalışmaların çoğu motorik ve antropometrik parametrelerin irdelenmesini içermektedir³.

Spor faaliyetinde bulunan herkes, hem fiziksel hem de psikolojik yüklenmeler ile karşı karşıyadır. Yapılan yüklenmeler organizmada olumlu yönde değişim

oluşturabilecek düzey ve nitelikte olmalıdır. Antrenmanlarda kondisyonel, teknik ve taktik özellikler ağırlıklı geliştirilmeye çalışılırken, başarıya ulaşmak için gerekli olan psikolojik özellikler sürekli ihmal edilmiştir⁴.

Sporda yüksek performans için fiziksel-fizyolojik açıdan güçlü olmanın yanı sıra psikolojik (zihinsel ve duygusal) açıdan da güçlü ve hazırlıklı olmak gerekir⁵.

Sporcuların yüksek yoğunluktaki antrenmanlara katılmalarını ve bunu uzun süre devam ettirmelerini sağlayan gücü açıklamak için birçok teori öne sürülmüştür. Bu teorilerden birisi de başarı motivasyonu teorisidir. Başarı motivasyonu teorisi kişilerin fiziksel bir aktiviteye neden katıldığını, zor olanı başarmak için neden bu kadar güç harcadığını ve bunu neden uzun süre devam ettirdiğini açıklamaktadır⁶.

Gill başarı motivasyonunu başarısızlığa direnme, bir görevi başarmak için uğraşma, belirsiz durumlar arama olarak tanımlanmıştır⁷.

Motivasyonun gücü ve başarı arasındaki ilişkinin, özellikle sporda çok önemli olduğu gayet açıktır. Motive edici gücü düşük olan bir durumun, düşük bir başarı ile sonuçlanması muhakkaktır. Her insan, kendini tatmin eden ve huzur verici durumları arama, rahatsız edici durumlardan ise kaçınma eğilimi gösterir. Arama ve

kaçınma eğilimleri, güdülerin yapısında mevcuttur. Hangi eğilim daha ağır basarsa, ona yönelik güdüler ortaya çıkar. Buna göre, başarı güdüsü, başarılı olma ya başarısızlıktan kaçınma; arkadaşlık güdüsü ise itibar arama ya reddedilmekten kaçınma şeklinde ortaya çıkar¹.

Bu durumda başarı motivasyonunu, sporcunun yarışmaya yaklaşma ya kaçınma eğilimleri olarak tanımlayabiliriz⁸.

Bu çalışmanın amacı, Türk milli takımındaki genç grekoromen güreşçilerin, sporda yüksek performansa ulaşmada etkili olan ve nispeten süreklilik gösteren başarı motivasyonu alt ölçekleri, güç gösterme güdüsü, başarıya yaklaşma güdüsü ve başarısızlıktan kaçınma güdüsü ile sportif tecrübe ve antrenman sıklığı arasındaki ilişkinin sporcuların spor yaşamlarında elde ettikleri derece farklılıklarına göre incelenmesidir.

MATERYAL ve METOD

Araştırmada Willis (1982) tarafından geliştirilen⁹, Türkiye'deki geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Tiryaki ve Gödelek (1997) tarafından yapılan Spora Özgü Başarı Motivasyonu ölçeği⁷ ile araştırmacılar tarafından geliştirilen Sportif Tecrübe ve Antrenman Sıklığını tespit amaçlı anket formu kullanılmıştır.

Başarı Motivasyonu Ölçeği toplam 40 maddeden oluşan ve maddeleri "hiçbir zaman, çok az, bazen, oldukça fazla ve her zaman" şeklinde ifade edilen beşli likert

tipindedir. Ölçekte güç gösterme güdüsü 12, başarıya yaklaşma güdüsü 17, başarısızlıktan kaçınma güdüsü 11 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır. Sportif Tecrübe anketinin ise 3 maddesi sportif tecrübe düzeyini, 6 maddesi antrenman sıklığı düzeyini (hafta/saat) belirlemiştir.

Ölçeğin uygulanması, gönüllülük esasına göre tarama modelinde olmuştur. 62 sporcuya, kamp yaptıkları yerde yüzyüze çalışmanın amacı ve önemi anlatılıp, ilk olarak sportif tecrübe düzeyini belirleme anketi hakkında bilgi verilip anket uygulanmıştır. Daha sonra Willis Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği hakkında bilgi verilmiş ve ölçek uygulanmıştır. Dağıtılan anketlerin 60 dakika içerisinde doldurulduğu gözlenmiştir. Ölçekle elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktararak SPSS 16,0 paket programında hesaplanmıştır. Gruplar arasındaki farkı belirlemek amacıyla istatistiki metod olarak Varyans analizi yapılmıştır. 2 grup arasındaki farkı belirlemek amacıyla bağımsız gruplarda t testi kullanılmıştır. Çalışma içerisinde yer alan kısaltmalar; Xst: Sportif Tecrübe Ortalaması, Xd: Derecesi Olmayanların Ortalaması, Xt: Türkiye Derecesi Olanların Ortalaması, Xu: Uluslararası Derecesi Olanların Ortalaması, Xas: Antrenman Sıklığı Ortalaması şeklinde ifade edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1. Araştırma Gruplarının Başarı Motivasyonları Alt Ölçeleri Arasındaki Fark

	Statü	N	$\bar{X}$	SD	F
Güç Gösterme Güdüleri	Derecesiz Olanlar	20	38,40	3,97	0,876
	Türkiye Derecesi Olanlar	23	39,30	5,08	
	Uluslararası Derecesi Olanlar	19	37,42	4,59	
Başarıya Yaklaşma Güdüleri	Derecesiz Olanlar	20	62,90	5,90	1,390
	Türkiye Derecesi Olanlar	23	65,70	5,40	
	Uluslararası Derecesi Olanlar	19	64,11	5,13	
Başarısızlıktan Kaçınma Güdüleri	Derecesiz Olanlar	20	34,45	6,96	0,199
	Türkiye Derecesi Olanlar	23	35,48	5,40	
	Uluslararası Derecesi Olanlar	19	35,37	4,57	

Tablo 1'de, derecesi olmayan, Türkiye derecesi ve uluslararası derecesi olan güreşçilerin güç gösterme güdüsü puanlarının aritmetik ortalaması sırası ile $\bar{X} d=38,40$, $\bar{X} t=39,30$, $\bar{X} u=37,42$ olarak görülmektedir. Ortalamalar arası farklılığı tespit etmek için yapılan anova analizi sonucu anlamlı farklılık tespit edilememiştir. Güreşçilerin başarıya yaklaşma güdüsü puanlarının aritmetik ortalaması sırası ile

$\bar{X} d=62,90$, $\bar{X} t=65,70$, $\bar{X} u=64,11$ olarak bulunmuştur. Ortalamalar arası farklılığı tespit etmek için yapılan Anova analizi sonucu anlamlı farklılık tespit edilememiştir. Güreşçilerin başarısızlıktan kaçınma güdüsü puanlarının aritmetik ortalaması sırası ile $\bar{X} d=34,45$, $\bar{X} t=35,48$, $\bar{X} u=35,37$ olarak bulunmuştur. Ortalamalar arası farklılığı tespit etmek için yapılan anova analizi sonucu anlamlı farklılık tespit edilememiştir.

Tablo 2. Derecesi Olmayan Güreşçilerin Başarı Motivasyonu Alt Ölçekleri İle Sportif Tecrübe ve Antrenman Sıklığı Arasındaki İlişki

	Güç Gösterme Güdüsü		Başarıya Yaklaşma Güdüsü		Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü		Sportif Tecrübe		Antrenman Sıklığı	
	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P
Güç Gösterme Güdüsü	1,00	-	,488*	,029	,273	,244	,040	,868	,146	,540
Başarıya Yaklaşma Güdüsü			1,00	-	,630**	,003	,036	,879	,205	,387
Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü					1,00	-	-,188	,427	,219	,353
Sportif Tecrübe							1,00	-	-,584**	,007

*P<0,05, **P<0,01

(N=20)

Tablo 2; incelendiğinde derecesi olmayan sporcuların güç gösterme güdüsüyle başarıya yaklaşma güdüsü arasında $p < 0,05$ düzeyinde, başarıya yaklaşma güdüsü ile başarısızlıktan kaçınma güdüsü,

sportif tecrübe ile antrenman sıklığı arasında $p < 0,01$ düzeyinde anlamlı ilişki olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Türkiye Derecesi Olan Güreşçilerin Başarı Motivasyonu Alt Ölçekleri ile Sportif Tecrübe ve Antrenman Sıklığı Arasındaki İlişki

	Güç Gösterme Güdüsü		Başarıya Yaklaşma Güdüsü		Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü		Sportif Tecrübe		Antrenman Sıklığı	
	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P
Güç Gösterme Güdüsü	1,00	-	,393	,063	,253	,244	-,178	,417	,037	,865
Başarıya Yaklaşma Güdüsü			1,00	-	,213	,330	,292	,176	,278	,199
Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü					1,00	-	,165	,453	-,468*	,024
Sportif Tecrübe							1,00	-	-,033	,880

* $P < 0,05$, ** $P < 0,01$

(N=23)

Yukarıdaki tablo incelendiğinde Türkiye derecesi olan güreşçilerin başarı-sızlıktan kaçınma güdüsü antrenman sıklığına göre anlamlı bir farklılık göstermiştir ($p < 0,05$).

($p < 0,05$).

Tablo 4. Uluslararası Derecesi Olan Güreşçilerin Başarı Motivasyonu Alt Ölçekleri ile Sportif Tecrübe ve Antrenman Sıklığı Arasındaki İlişki

	Güç Gösterme Güdüsü		Başarıya Yaklaşma Güdüsü		Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü		Sportif Tecrübe		Antrenman Sıklığı	
	R	P	R	P	R	P	R	P	R	P
Güç Gösterme Güdüsü	1,00	-	-,089	,716	-,071	,772	-,019	,937	,005	,985
Başarıya Yaklaşma Güdüsü			1,00	-	,287	,233	,315	,189	-,220	,365
Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü					1,00	-	,235	,333	,345	,148
Sportif Tecrübe							1,00	-	-,027	,914

* $P < 0,05$, ** $P < 0,01$

(N=19)

Tablo 4 incelendiğinde Uluslararası derecesi olan güreşçilerin başarı motivasyonu alt ölçekleri ile sportif tecrübe ve

antrenman sıklığı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı %95 güven düzeyinde söylenebilir ($P > 0,05$).

Tablo 5. Derecesi Olmayanlar ile Türkiye Derecesi Olanların Sportif Tecrübe ve Antrenman Sıklığı Açısından Fark Değerleri

	Statü	N	$\bar{X}$	SS	X1-X2	ss	t
ST	Derecesiz	20	9,70	3,47	-1,56	0,89	1,746
	Türkiye Derecesi	23	11,26	2,36			
AS	Derecesiz	20	16,70	3,40	0,14	0,99	0,136
	Türkiye Derecesi	23	16,57	3,12			

*P<0.05, **P<0.01

Tablo 5, incelendiğinde, derecesi olmayan güreşçilerin sportif tecrübe ortalaması $\bar{X} d=9,70$, antrenman sıklığı ortalaması $\bar{X} d=16,70$, Türkiye derecesi olan güreşçilerin sportif tecrübe ortalaması

$\bar{X} t=11,26$, antrenman sıklığı ortalaması $\bar{X} t=16,57$ olarak bulunmuştur. Ortalamalar arası farklılığı saptamak için yapılan t testi sonucunda bir farka rastlanmamıştır.

Tablo 6. Derecesi Olmayanlar ile Uluslararası Derecesi Olanların Sportif Tecrübe Ve Antrenman Sıklığı Açısından Fark Değerleri

	Statü	N	$\bar{X}$	SS	X1-X2	ss	t
ST	Derecesiz	20	9,70	3,46562	-3,67	0,8	4,365**
	Uluslararası	19	13,37	1,21154			
AS	Derecesiz	20	16,70	3,40433	1,17	1,3	,906
	Uluslararası	19	15,53	4,62323			

*P<0.05, **P<0.01

Tablo 6'd, derecesi olmayan güreşçiler ile uluslararası derecesi olan güreşçilerin sportif tecrübe ortalamaları $\bar{X} d=9,70$, $\bar{X} u=13,37$, antrenman sıklığı ortalamaları

rına bakıldığında $\bar{X} d=16,70$, $\bar{X} u=15,53$, olduğunu görmekteyiz. İki grup arasındaki sportif tecrübe düzeyleri arasında anlamlı bir fark vardır.(p<0,01)

Tablo 7. Türkiye Derecesi Olanlar ile Uluslararası Derecesi Olanların Sportif Tecrübe ve Antrenman Sıklığı Açısından Fark Değerleri

	Statü	N	$\bar{X}$	SS	X1-X2	ss	t
ST	Türkiye	23	11,26	2,35907	-2,11	0,60	3,524**
	Uluslararası	19	13,37	1,21154			
AS	Türkiye	23	16,57	3,11632	1,04	1,20	0,866
	Uluslararası	19	15,53	4,62323			

*P<0.05, **P<0.01

Tablo 9 incelendiğinde Türkiye derecesi ile uluslararası derecesi olan güreşçilerin sportif tecrübe ortalamaları

$\bar{X} t=11,26$, $\bar{X} u=13,37$, antrenman sıklığı ortalamaları $\bar{X} t=16,57$, $\bar{X} u=15,53$ düzeyinde tespit edilmiştir. Sporcuların elde

ettikleri derece kategorisi ile sportif tecrübe düzeyleri arasında $p < 0,01$ seviyesinde anlamlı fark bulunmuştur.

Tablo 8 incelendiğinde güreşçilerin başarı motivasyonu alt ölçekleri ile sportif tecrübe arasında anlamlı ilişki görülmemektedir. Sportif tecrübeleri düşük olanları güç gösterme güdüsü ortalaması $\bar{X} = 39,38$, başarıya yaklaşma güdüsü orta-

laması $\bar{X} = 62,54$, başarısızlıktan kaçınma güdüsü ortalaması $\bar{X} = 35,31$, sportif tecrübeleri yüksek olanların güç gösterme güdüsü ortalaması $\bar{X} = 38,18$, başarıya yaklaşma güdüsü ortalaması $\bar{X} = 64,78$, başarısızlıktan kaçınma güdüsü ortalaması $\bar{X} = 35,06$ olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 8. Başarı Motivasyonu Alt Ölçekleri ile Sportif Tecrübe Arasındaki Fark Değerleri

	ST	N	$\bar{X}$	SS	X1-X2	ss	t
GGG	Düşük	13	39,38	3,42876	1,20	1,43	0,838
	Yüksek	49	38,18	4,84198			
BYG	Düşük	13	62,54	6,37201	-2,24	1,72	1,298
	Yüksek	49	64,78	5,29255			
BKG	Düşük	13	35,31	5,86493	0,25	1,78	0,139
	Yüksek	49	35,06	5,66204			

TARTIŞMA

Bu çalışmada, spor yaşamları boyunca elde ettikleri derecelere göre Grekoromen Genç Milli Takım Sporcularının Başarı Motivasyon Düzeylerinin, Sportif Tecrübe ve Antrenman Sıklığı Açısından İncelenmiştir. Bunun belirlenmesi için başarı motivasyonu alt ölçek maddeleri olan Güç Gösterme Güdüsü (GGG), Başarıya Yaklaşma Güdüsü (BYG) ve Başarısızlıktan Kaçınma Güdüleri (BKG) birbirinden ayrılarak değerlendirme yapılmıştır. Yani alt ölçek maddeleri ile sportif tecrübe ve antrenman sıklıkları arasında anlamlı ilişki olup olmadığına bakılmıştır.

Tablo 1'deki bulgular incelendiğinde; en yüksek güç gösterme güdüsüne sahip olan grubun $\bar{X} t = 39,30$ ile Türkiye

derecesi olanların olduğu görülmektedir. Derecesi olmayanların $\bar{X} d = 38,40$, Uluslar arası derecesi olanların $\bar{X} u = 37,42$ olduğu görülmektedir. Ortalamalar arası farklılığı tespit etmek için yapılan anova analizi sonucunda üç grubun güç gösterme güdüleri arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanamamıştır.

Başarıya yaklaşma güdüleri aritmetik ortalamalarına baktığımızda, Türkiye derecesi olanların $\bar{X} t = 65,70$ ile eu yüksek değere sahip olduğu ve uluslararası derecesi olan güreşçilerin $\bar{X} u = 64,11$. derecesi olmayanların $\bar{X} d = 62,90$ olduğu görülmektedir. Gruplar arası ilişkiye bakıldığında

da başarıya yaklaşma güdüleri arasında anlamlı farklılık tespit edilememiştir.

Başarısızlıktan kaçınma güdüsü aritmetik ortalamalarına baktığımızda derecesi olmayan güreşçilerin $\bar{X} d=34,45$, Türkiye derecesi olanların $\bar{X} t=35,48$ ve uluslar arası derecesi olan güreşçilerin $\bar{X} u=35,37$ olduğu görülmektedir. Bu bulgulara göre Türkiye derecesi olan güreşçilerin başarısızlıktan kaçınma güdülerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Ortalamalar arasında farklılık tespit edilememiştir.

Aktop ve Erman (2002) yapmış oldukları çalışmalarında takım ve bireysel sporcuların başarı motivasyonu alt boyutlarını incelemişlerdir. Bireysel sporcuların GGG alt boyutu aritmetik ortalamalarını $X=37,89$, BYG alt boyutunda $X=62,50$, BKG alt boyutunda ise $X=28,17$ bulgularına ulaşmışlardır¹⁰. Güç gösterme güdüsü ve başarıya yaklaşma güdüsü alt boyutlarında elde ettikleri bulgular çalışmayla benzerlik göstermektedir. Ancak başarısızlıktan kaçınma güdüsü alt boyutu ortalaması çalışmada elde edilen bulgulardan daha düşük çıkmıştır.

Willis (1982)'de yapmış olduğu çalışmasında elde ettiği erkek sporculardaki Güç Gösterme Güdüsü 43,54, Başarıya Yaklaşma Güdüsü 69,77; Başarısızlıktan Kaçınma Güdüsü 33,39 değerleri ile elde ettiğimiz değerler incelendiğinde üç gru-

bunda orijinal çalışmaya göre, GGG, BYG ve BKG alt boyutlarında daha düşük puanlar elde edildiği gözlenmiştir.

Yukarda verile genel olarak değerlendirildiğinde, 3 grup arasında başarı motivasyon düzeyleri açısından en yüksek Türkiye derecesi olanlar, ikinci sırada Uluslararası derecesi olanlar ve en düşük olanların ise derecesi olmayan güreşçiler olduğunu söyleyebilir.

Tablo 2'de derecesi olmayan güreşçilerin başarı motivasyonu alt ölçekleri ile sportif tecrübe ve antrenman sıklığı arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Buna göre derecesi olmayan güreşçilerin güç gösterme güdüsü ile başarıya yaklaşma güdüsü arasında $p<0,05$ düzeyinde, başarıya yaklaşma güdüsü ile başarısızlıktan kaçınma güdüsü ve sportif tecrübe ile antrenman sıklığı arasında $p<0,01$ düzeyinde anlamlı bir ilişki görülmektedir. Diğer değerler açısından farklılık yoktur.

Türkiye derecesi olanların başarı motivasyonu alt ölçekleri ile sportif tecrübe ve antrenman sıklığı arasındaki farklılığa bakıldığında başarısızlıktan kaçınma güdüsüyle antrenman sıklığı arasında $p<0,05$ düzeyinde anlamlı ilişki görülürken diğer değerler arasında bir farklılık görülmemiştir (Tablo3).

Uluslar arası dereceye sahip olan güreşçilerin başarı motivasyonu alt ölçekleri ile sportif tecrübe ve antrenman sıklığı

arasındaki ilişki incelendiğinde anlamlı bir ilişki görülememiştir (Tablo4).

Tablo 5’de derecesi olmayan güreşçiler ile Türkiye derecesi olan güreşçilerin sportif tecrübe ve antrenman sıklığı açısından farklılıklar incelenmiştir. Elde ettiğimiz verilere göre Türkiye derecesi olan güreşçilerin sportif tecrübe aritmetik ortalamaları ($\bar{X} t=11,26$) derecesi olmayanların aritmetik ortalamasından ($\bar{X} d=9,70$) daha yüksek olduğu, antrenman sıklığı açısından bakıldığında derecesi olmayan güreşçilerin aritmetik ortalaması ($\bar{X} d=16,70$) Türkiye derecesi olanların aritmetik ortalamasından ($\bar{X} t=16,57$) yüksek olduğu görülmüştür. Ortalamalar arası farklılığı saptamak için yapılan t testi sonucunda anlamlı bir ilişkiye rastlanamamıştır.

Tablo 6’de derecesi olmayanlar ile uluslararası derecesi olanların sportif tecrübe ve antrenman sıklığı açısından fark değerleri incelenmiştir. Elde edilen veriler sonucunda uluslar arası derecesi olan güreşçilerin sportif tecrübe aritmetik ortalamasının ($\bar{X} u=13,37$), derecesi olmayan güreşçilerin sportif tecrübe aritmetik ortalamasından ($\bar{X} d=9,70$) daha yüksek olduğu, antrenman sıklığı açısından derecesi olmayanların ($\bar{X} d=16,70$) uluslar arası dereceye sahip olanlardan ($\bar{X} u=15,53$) daha yüksek olduğu görülmektedir. İki

grup arasında sportif tecrübe ilişkisi bakımından $p<0,01$ düzeyinde anlamlı bir fark vardır.

Türkiye derecesi olanlar ile uluslararası derecesi olan güreşçilerin sportif tecrübe ve antrenman sıklığı açısından fark değerlerine bakıldığında Uluslararası dereceye sahip olanların sportif tecrübe ortalamasının ($\bar{X} u=13,37$) Türkiye derecesi olanların aritmetik ortalamasından ($\bar{X} t=11,26$) daha yüksek olduğu, antrenman sıklığı açısından Türkiye derecesi olanların aritmetik ortalamasının ($\bar{X} t=16,57$), uluslar arası dereceye sahip olan güreşçilerin aritmetik ortalamasından ($\bar{X} u=15,53$) daha yüksek bulunmuştur. İki grup arasındaki sportif tecrübe fark değerleri arasında $p<0,01$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur (Tablo7).

Tablo 8’de çalışmaya katılan tüm güreşçilerin sportif tecrübe puanı düşük olanlar ile yüksek olanların güç gösterme güdüleri, başarıya yaklaşma güdüleri ve başarısızlıktan kaçınma güdüleri arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Buna göre; sportif tecrübesi düşük olanların güç gösterme güdüleri ortalamasının $\bar{X} =39,38$ ve başarısızlıktan kaçınma güdüleri ortalamasının $\bar{X} =35,31$ sportif tecrübesi yüksek olanların güç gösterme güdüleri ortalamasının $\bar{X} =38,18$ ve başarısızlıktan kaçınma güdüleri ortalamasından $\bar{X} =35,06$ daha yük-

sek, sportif tecrübeleri düşük olanların başarıya yaklaşma güdüsü ortalamasının $\bar{X}=62,54$, sportif tecrübeleri yüksek olanların başarıya yaklaşma güdülerini ortalamasından $\bar{X}=64,78$ daha düşük olduğu görülmektedir.

Aslan ve Kuru (2002), yapmış oldukları çalışmalarında, 1.lig futbolcularının başarısızlıktan kaçınma güdülerini ile sportif tecrübeleri arasında pozitif ve 2.lig futbolcularının güç gösterme güdülerini ile sportif tecrübeleri arasında ise negatif düşük anlamlılık düzeyinde bir ilişki bulmuşlardır¹¹.

KAYNAKLAR

1. Aydın C. **Sosyal Bilimler – Psikoloji**, Takav Matbaacılık, Ankara (1999).
2. Cox RH **Sport Psychology, Concepts and Applications; Second Edition**; s 194-199. (1990).
3. Muratlı S. **Çocuk ve Spor**; Bağırman Yayınevi; Ankara (1997).
4. İkizler C, Karagözoğlu C. **Sporla Başarının Psikolojisi**, Alfa Basım evi, s 41, 45, İstanbul. (1997)
5. Konter E. “**Sporla Psikolojik Güç ve Performans**”; 5.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Özetleri; 129; (1998)
6. Tiryaki Ş. **Spor Psikolojisi, Kavramlar, Kuramlar ve Uygulama**; Eylül Kitap ve Yayınevi, Mersin (2000)
7. Tiryaki Ş. Gödelek E. “**Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin Türk Sporcuları İçin Uyarlama Çalışması**”; 1. Uluslararası Spor Psikolojisi Sempozyumu Bildirileri; Bağırman Yayınevi; 128; Ankara (1997)
8. Hayashi CT. “**Achievement Motivation Among Anglo American and Hawaiian Physical Activity Participants**”; Individual Differences and Social Contextual Factors; Journal of Sport and Exercise Psychology;18,(2),194-215 (1996).
9. Willis JD. “**Three Scales to Measure Competition-related Motives in Sports**”;Journal of Sport Psychology; 338-353; (1982)
10. Aktop A, Ermen KA. “**Takım ve Bireysel Sporcuların Başarı Motivasyonunu Benlik Kaygısı ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Karşılaştırılması**”. 7. Uluslar arası Spor bilimleri kongresi Antalya (2002).
11. Aslan A. Kuru E. “**Profesyonel ve Amatör Futbolcuların Başarı Motivasyonu Farklılıkları ve Sportif Tecrübe İle İlişkisi**”, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, VII, 2:29, Ankara (2002) .
12. Karabulut C. Kirazcı S. Aşçı H.F. “**Takım ve Bireysel Sporcuların Başarı Motivasyonu Düzeylerinin İncelenmesi**”; Hacettepe Üniversitesi 6. Spor Bilimleri Kongresi, 3-5 Kasım, Ankara (2000).

Karabulut ve arkadaşları (2000) çalışmalarında tecrübeli ve tecrübesiz sporcuların güç gösterme güdüsü arasındaki farklılıkları incelemiş; tecrübeli sporcuların güç gösterme güdüsü değerlerini 40,87, tecrübesiz sporcularda 39.49, başarıya yaklaşma güdüsünü tecrübelilerde 64,23, tecrübesizlerde 64,41, başarısızlıktan kaçınma güdüsünü tecrübelilerde 31,02, tecrübesizlerde 32,71 olarak tespit etmişlerdir. Ancak iki grup arasında anlamlı fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır¹².